

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2025/110-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2025 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn

Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerquibaatar@audit.gov.mn

Гэрээгээр аудит гүйцэтгэсэн
Бизкон аудит ХХК Архангай аймаг дахь салбар
Ахлах аудитор Ч.Анхбаяр
Утас: 8511-6555
Цахим хаяг: ankha964@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	3
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	6
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	7
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	8
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	8
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	10
5.1 Зөвлөмж.....	10
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	11

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
БШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
БШУГ	Боловсрол шинжлэх ухааны газар

**АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2025.02.25 № 74
танай _____-ны № _____-т

Г ӨНДӨР-УЛААН СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРАЛ Т.ЗОРИГТБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус Өндөр-Улаан сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь 5,525.9 мянган төгрөгийн бараа материал, 281,355.6 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсныг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх “Ерөнхий боловсрол” хөтөлбөрийн хүрээнд үндсэн үйл ажиллагааны 13 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр улсын төсвөөс 2,663,236.7 мянган төгрөг, урсгал санхүүжилт орон нутгаас 222,300.0 мянган төгрөг, урьд оны үлдэгдлээс 205,526.6 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны орлогоос 5,691.2 мянган төгрөг, нийт 3,096,754.5 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг бүрдүүлж, төсвийн

зардлын нийт гүйцэтгэлээр 2,826,280.3 мянган төгрөг буюу 91.27 хувьтай зарцуулж, төрийн сангийн дансанд 238,876.4 мянган төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 17 үндсэн зорилтын хүрээнд 110 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн БШУГ-аас 98.0 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн
тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>335,503,915.66</u>	<u>403,383,887.25</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	205,819,430.00	270,765,022.41
312	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	205,819,430.00	270,765,022.41
3121	Төгрөг	205,819,430.00	270,765,022.41
31211	Төрийн сангийн харилцах	205,819,430.00	270,765,022.41
33	АВЛАГА	242,180.92	-
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	242,180.92	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	129,442,304.74	132,618,864.84
351	Түүхий эд материал	800,000.00	800,000.00
35130	Эм боох материал	800,000.00	800,000.00
354	Хангамжийн материал	128,642,304.74	131,818,864.84
35410	Бичиг хэргийн материал	89,200.00	89,200.00
35420	Аж ахуйн материал	104,244,258.36	109,724,758.36
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,585,600.00	900.00
35450	Барилгын засварын материал	2,029,000.00	895,000.00
35460	Хүнсний материал	2,111,200.00	-
35470	Бусад хангамжийн материал	15,583,046.38	21,109,006.48
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,436,678,645.54</u>	<u>2,715,048,673.31</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	2,436,678,645.54	2,715,048,673.31
392	Биет хөрөнгө	2,360,824,645.30	2,637,736,339.73
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,595,453,527.42	2,835,453,138.42
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(495,414,098.14)	(583,534,047.89)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	239,777,930.12	335,648,837.12
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(85,366,526.95)	(111,239,306.39)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	130,569,366.87	135,449,058.92
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(55,119,504.47)	(71,657,934.08)
39209	Зам, гүүрний байгууламж		60,000,000.00
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл		(500,000.00)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	17,060,954.00	17,060,954.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,783,524.39)	(5,690,572.11)
39217	Ном	18,646,520.84	26,746,211.74
393	Биет бус хөрөнгө	75,854,000.24	77,312,333.58
39301	Программ хангамж	1,500,000.00	1,500,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,499,999.76)	(41,666.42)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	75,854,000.00	75,854,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>2,772,182,561.20</u>	<u>3,118,432,560.56</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>1,747,700.00</u>	<u>-</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,747,700.00	-
413	Өглөг	1,747,700.00	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,747,700.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,770,434,861.20</u>	<u>3,118,432,560.44</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	<u>2,770,434,861.20</u>	<u>3,118,432,560.44</u>
511	Засгийн газрын оруулсан капитал/Засгийн газрын сан орон нутгийн сан	633,067,002.12	633,067,002.12
511002	Орон нутгийн оруулсан хөрөнгө	633,067,002.12	633,067,002.12
512	Хуримтлагдсан үр дүн	1,058,058,412.83	1,387,706,112.19
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	1,058,058,412.83	1,058,058,412.83

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

51220	Тайлант үеийн үр дүн		347,997,699.36
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,079,309,446.25	1,079,309,446.25
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	2,772,182,561.20	3,118,432,560.56

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,162,187,850.32	3,178,109,452.40
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	105,882,750.32	292,572,752.40
120	Нийтлэг татварын бус орлого	105,882,750.32	292,572,752.40
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,009,800.00	5,691,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,229,800.00	5,431,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,780,000.00	260,000.00
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	66,173,709.12	281,355,592.30
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	33,699,241.20	5,525,960.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,056,305,100.00	2,885,536,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,959,915,500.00	2,663,236,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,959,915,500.00	2,663,236,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	96,389,600.00	222,300,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	96,389,600.00	222,300,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,992,772,730.47	2,830,111,753.04
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,992,772,730.47	2,830,111,753.04
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,992,772,730.47	2,830,111,753.04
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,325,191,053.00	1,982,966,911.10
210101	Үндсэн цалин	963,577,241.00	1,286,846,519.00
210102	Нэмэгдэл	297,311,468.00	591,026,061.10
210104	Урамшуулал	64,302,344.00	105,094,331.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	166,146,525.08	247,150,220.30
210201	Тэтгэврийн даатгал	114,115,057.22	167,807,529.98
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,375,870.97	19,847,939.88
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,617,096.70	12,360,638.80
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,533,370.37	9,403,824.03
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,505,129.82	37,730,287.61
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	76,320,571.06	103,198,089.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	23,590,971.06	31,035,755.00
210302	Түлш, халаалт	52,616,300.00	71,549,834.00
210303	Цэвэр, бохир ус	113,300.00	612,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	25,654,186.32	6,718,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	4,857,080.00	6,718,400.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	20,797,106.32	-
2105	Норматив зардал	95,266,000.00	107,140,900.00
210502	Хоол, хүнс	95,266,000.00	107,140,900.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	20,840,528.94	4,281,500.00
210604	Урсгал засвар	20,840,528.94	4,281,500.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,229,800.00	13,868,490.66
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,229,800.00	5,431,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		8,437,290.66
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	194,650,068.07	269,846,080.98
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,541,226.00	70,434,626.45
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,143,043.00	18,653,500.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	136,965,799.07	180,757,954.53
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	84,473,998.00	94,941,161.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	84,473,998.00	94,939,200.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	84,473,998.00	83,902,500.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		11,036,700.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад		1,961.00

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

	олгох татаас, санхүүжилт		
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		1,961.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	169,415,119.85	347,997,699.36
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	169,415,119.85	347,997,699.36

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,062,314,900.00	2,891,227,900.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	6,009,800.00	5,691,200.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	6,009,800.00	5,691,200.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	6,009,800.00	5,691,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,229,800.00	5,431,200.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,780,000.00	260,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,056,305,100.00	2,885,536,700.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,959,915,500.00	2,663,236,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,959,915,500.00	2,663,236,700.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	96,389,600.00	222,300,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	96,389,600.00	222,300,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,855,941,363.00	2,648,509,917.59
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,855,941,363.00	2,648,509,917.59
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,766,887,183.00	2,558,153,456.59
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,322,723,131.00	1,984,401,228.26
210101	Үндсэн цалин	912,366,090.00	1,252,195,928.26
210102	Нэмэгдэл	344,208,674.00	627,879,600.00
210104	Урамшуулал	66,148,367.00	104,325,700.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	168,856,628.00	245,473,722.22
210201	Тэтгэврийн даатгал	116,713,897.27	164,854,591.91
210202	Тэтгэмжийн даатгал	13,326,972.76	20,063,804.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,603,173.90	10,624,832.43
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,559,032.89	9,976,514.09
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	25,653,551.18	39,953,979.60
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	74,489,600.00	103,298,039.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,783,500.00	33,696,915.00
210302	Түлш, халаалт	53,480,800.00	68,988,624.00
210303	Цэвэр, бохир ус	225,300.00	612,500.00
2105	Норматив зардал	97,204,600.00	105,029,700.00
210502	Хоол, хүнс	97,204,600.00	105,029,700.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	21,900,000.00	6,027,410.00
210604	Урсгал засвар	21,900,000.00	6,027,410.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	15,205,100.00	29,216,542.01
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,229,800.00	5,431,200.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	10,975,300.00	23,785,342.01
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	66,508,124.00	84,706,815.10
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	50,058,196.00	64,274,515.10
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	16,449,928.00	20,432,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	89,054,180.00	90,356,461.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	89,054,180.00	90,354,500.00

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	89,054,180.00	79,317,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		11,036,700.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт		1,961.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		1,961.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	206,373,537.00	242,717,982.41
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	36,997,325.00	177,772,390.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	36,997,325.00	177,772,390.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	36,997,325.00	177,772,390.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	36,997,325.00	177,772,390.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(36,997,325.00)	(177,772,390.00)
7	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	169,376,212.00	64,945,592.41
8	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		205,819,430.00
9	Мөнгө түүнтэй адилтгах эцсийн үлдэгдэл		270,765,022.41

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	633,067,002.12	1,079,309,446.25	888,643,292.98	2,601,019,741.35
C07	Тайлант үеийн үр дүн			169,415,119.85	169,415,119.85
D01	2023 оны 12-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	633,067,002.12	1,079,309,446.25	1,058,058,412.83	2,770,434,861.20
D08	Тайлант үеийн үр дүн			347,997,699.36	347,647,699.36
D09	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	633,067,002.12	1,079,309,446.25	1,406,056,112.19	3,118,432,560.56

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны			
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Харьц уулалт
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	3,096,754,500.00	2,826,280,346.59	270,474,153.41	91.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,096,754,500.00	2,826,280,346.59	270,474,153.41	91.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,991,924,700.00	2,735,925,846.59	255,998,853.41	91.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,195,840,800.00	1,984,401,228.26	211,439,571.74	90.4
210101	Үндсэн цалин	1,402,385,800.00	1,252,195,928.26	150,189,871.74	89.3
210102	Нэмэгдэл	728,876,100.00	627,879,600.00	100,996,500.00	86.1
210104	Урамшуулал	64,578,900.00	104,325,700.00	-39,746,800.00	161.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	274,480,200.00	245,473,722.22	29,006,477.78	89.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	186,646,500.00	164,854,591.91	21,791,908.09	88.3

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан					
210202	Тэтгэмжийн даатгал	21,958,500.00	20,063,804.19	1,894,695.81	91.4
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	10,979,200.00	10,624,832.43	354,367.57	96.8
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	10,979,200.00	9,976,514.09	1,002,685.91	90.9
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	43,916,800.00	39,953,979.60	3,962,820.40	91.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	103,300,000.00	103,298,039.00	1,961.00	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	36,000,000.00	33,696,915.00	2,303,085.00	93.6
210302	Түлш, халаалт	65,500,000.00	68,988,624.00	-3,488,624.00	105.3
210303	Цэвэр, бохир ус	1,800,000.00	612,500.00	1,187,500.00	34.0
2105	Норматив зардал	113,669,400.00	105,029,700.00	8,639,700.00	92.4
210502	Хоол, хүнс	113,669,400.00	105,029,700.00	8,639,700.00	92.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	119,000,000.00	119,000,000.00	0.00	100.0
210604	Урсгал засвар	119,000,000.00	119,000,000.00	0.00	100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	51,994,600.00	50,651,342.01	1,343,257.99	97.4
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,431,200.00	5,431,200.00	0.00	100.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	46,563,400.00	45,220,142.01	1,343,257.99	97.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	133,639,700.00	128,071,815.10	5,567,884.90	95.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	113,207,400.00	107,639,515.10	5,567,884.90	95.1
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	20,432,300.00	20,432,300.00	0.00	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	104,829,800.00	90,354,500.00	14,475,300.00	86.2
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	104,829,800.00	90,354,500.00	14,475,300.00	86.2
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	93,793,100.00	79,317,800.00	14,475,300.00	84.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,036,700.00	11,036,700.00	0.00	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	3,096,754,500.00	2,891,225,939.00	205,528,561.00	93.4
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,663,236,700.00	2,663,236,700.00	0.00	100.0
1310	Улсын төсвөөс санхүүжих	2,663,236,700.00	2,663,236,700.00	0.00	100.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	222,300,000.00	222,298,039.00	1,961.00	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	222,300,000.00	222,298,039.00	1,961.00	100.0
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	211,217,800.00	5,691,200.00	205,526,600.00	2.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	5,431,200.00	5,431,200.00	0.00	100.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	260,000.00	260,000.00	0.00	100.0
1200043	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	205,526,600.00		205,526,600.00	0.0
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		205,819,430.00	-	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		270,765,022.41	-	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00	100.0

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00	100.0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	81	81	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	3	3	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	46	46	0.00	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	32	32	0.00	100.0
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	817	805	12.00	98.5
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	817	805	12.00	98.5
630001	Төрийн өмчид ЕБС	817	805	12.00	98.5

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 18,350.0 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрч, санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэлээ.

Залруулсан алдаа:

Гадна хаяг, хүндэтгэлийн булан хийлгэсэн 18,350.0 мянган төгрөгийг тайлант онд бараа үйлчилгээний бусад зардлаар гарсныг залруулга хийлгэж аж ахуйн материал дээр бүртгэлд тусгуулж залруулга хийсэн.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2. "Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна" гэсэн ангилал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Мөн аудитаар нийт **23,534.8** мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, зөрчил таслан зогсоож, арилгуулах 1 албан шаардлага хүргүүлээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 1 зөрчилтэй асуудлын материаллаг бус алдаа зөрчил нь 23,534.8 мянган төгрөг, бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн **21,677.3** мянган төгрөгөөс шинж чанарын хувьд материаллаг бус зөрчил нь байгаа тул **Өөрчлөлтгүй дүгнэлт** өглөө.

5.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарах асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Худалдан авах ажиллагаатай холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант онд 23,534.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шууд гэрээгээр худалдан авсан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 10.1.Захиалагч тендер шалгаруулалтыг энэ хуулийн Дөрөвдүгээр бүлэгт заасан аргаар зохион байгуулна., 34 дүгээр зүйлийн 34.1-д "Захиалагч нийт төсөвт өртөг нь харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох төсөвт өртгийн дээд хязгаараас хэтрээгүй бараа, ажил, үйлчилгээний тендер шалгаруулалтыг харьцуулалтын аргаар цахим системд үнийн санал дуудаж зохион байгуулж болно."48.2.1.худалдан авах ажиллагааг батлагдсан төсөвт багтаан хуульд заасан хугацаанд зохион байгуулах; Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолын 2-д "Энэ тогтоолын хавсралтаар тогтоосон төсөвт өртгийн дээд хязгаарыг бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагаанд мөрдөж ажиллахыг төрийн болон орон нутгийн өмчийн

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Архангай аймгийн Өндөр-Улаан сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах захиалагч нарт, ... даалгасугай” гэсэн заалтуудыг зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Бараа, материал, үндсэн хөрөнгө худалдан авахаар хэлэлцэж шийдвэрлэсний дараа Засгийн газрын 2024 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн 02 дугаар тогтоолоор баталсан "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр шууд болон харьцуулалтын аргаар худалдан авч болох бараа, ажил, үйлчилгээний төсөвт өртгийн дээд хязгаар"-ыг мөрдөж худалдан авах ажиллагааг Төрийн болон орон нутгийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан журмын дагуу зохион байгуулах арга хэмжээг авч биелэлтийг хангаж ажиллах.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2025 оны 03 дугаарын 22-ны дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шинээр худалдан авсан хөрөнгийг данснаас хассаныг буцаасан	1	18,350.0			1	18,350.0	1	18,350.0				
Дүн	1	18,350.0			1	18,350.0	1	18,350.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шууд гэрээгээр худалдан авалт хийсэн	1	23,534.8					1	23,534.8				
Дүн	1	23,534.8					1	23,534.8				